Patientdelaktighet i cancervården

Bodil Westman
Fil.dr., specialistsjuksköterska i cancervård
RCC Stockholm Gotland
Sophiahemmet Högskola

Bakgrund

Vården

Fragmenterad

Kortare vårdtider

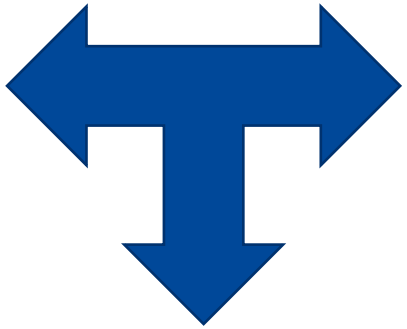

Patienten

Hantera symtom, biverkningar

Egenvård

Begränsad tid för informationsutbyte

Bristande delaktighet

Vad visar tidigare studier

Patienter är till stor del nöjda med möjlighet till delaktighet, **men**

Patienter som rapporterar låg kunskap och tilltro till egen förmåga uppger

- mindre möjlighet att ställa frågor om de ej förstod
- att personalen tog mindre hänsyn till deras önskemål
- information upplevdes som mindre användbar
- ej delaktiga som de önskat

Behov finns av att systematiskt identifiera dessa patienter för att kunna anpassa information och stöd

Delaktighet vid informationsbesök

Syfte: Studera samstämmighet mellan hur patient och kontaktsjuksköterska skattar möjligheter till delaktighet vid informationsbesöket inför start av cancerbehandling.

63 ”par” - 63 patienter - 18 kontaktsjuksköterskor

Besvarade enkät direkt efter informationsbesöket

The dyadic Option scale (exempel på påståenden)

Patient	Svarsalternativ	Kontaktsjuksköterska
Kontaktsjuksköterskan försäkrade sig om att informationen hade förståtts	Instämmer helt Instämmer Instämmer inte Instämmer inte alls	Jag uppfattade att patienten förstått informationen
Jag hade möjlighet att ställa frågor		Patienten ställde frågor
Mitt önskemål om att delta i beslut (eller inte) respekterades		Vi diskuterade vad patienten ville vara delaktig i och hur.

Melbourne, E., et al. (2010). "Developing a dyadic OPTION scale to measure perceptions of shared decision making." Patient Educ Couns 78(2): 177-183.

The dyadic Option scale	Par med samma svarsalternativ, n (%)
Kontaktsjuksköterskan erbjöd olika informationskällor (t.ex. broschyrer, hemsidor, kontakter med andra människor) som stöd för att fatta ett beslut (63 par)	9 (14)
Jag hade möjlighet att ställa frågor (62 par)	47 (75)

The dyadic Option scale - Öppen fråga

Vad var det huvudsakliga problemet/behovet som ni pratade om?
Beskriv det med några få ord.

54% av paren beskrev samma ”huvudsakliga problem/behov”

	Överens om huvudsakliga problem/behov ni pratade om?	
	Ja n=34 (54%)	Nej n=29 (46%)
Frågade kontaktsjuksköterskan vad du visste om din sjukdom innan du fick ny information?	17 (50)	10 (35)
Det fanns tillfälle att ställa frågor	31 (91)	16 (57)

Intervju med patienter

Syfte: Undersöka hur patienter beskriver sina möjligheter till delaktighet i mötet med kontaktsjuksköterska.

Intervjuer med 14 patienter som deltog i delstudie 3.

Hantera en komplex situation

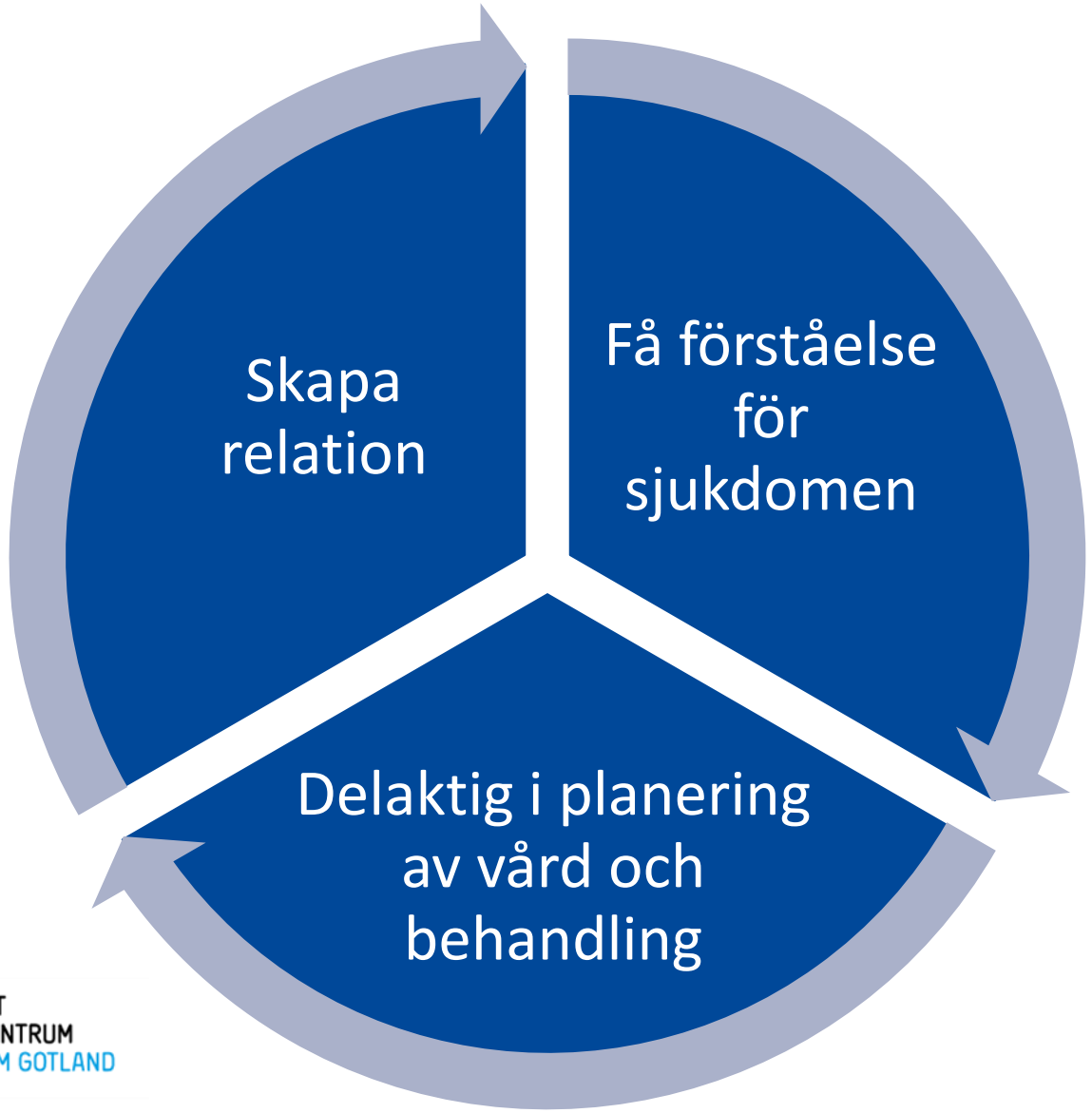

Region Gotland
Region Stockholm
REGIONALT CANCERCENTRUM STOCKHOLM GOTLAND
SOPHIAHEMMET HÖGSKOLA SJUKHUS

Skapa relation

…jag förstod ju att hon har ju varit med om det här hur många gånger som helst men det kändes tydligt att hon förstod att det var min första gång och det kändes väldigt tryggt och bra …..

Region Gotland | Region Stockholm | REGIONALT CANCERCENTRUM STOCKHOLM GOTLAND

SOPHIAHEMMET HÖGSKOLA SJUKHUS

Få förståelse för situationen

… en massa information, det går ju in där och ut här, det är mycket …. å liksom jag klarar inte av att ta till mig, jag förstår inte allt … eller jag kanske inte ens förstod att jag inte förstod ett tag där på nåt sätt …

Delaktig i planering av vård och behandling

…nä jag menar jag är helt ny i det där och har inte hunnit tänka ….men dom har hunnit tänka ut en hel liksom vårdplan ….då ska du göra det och då ska du göra det…

…nej men man får väl bara acceptera det, … det känns som man inte har så mycket annat att säga till om. ….Då får man ta det kanske även fast man inte vill, det finns inte så många andra alternativ…

Region Gotland | Region Stockholm | REGIONALT CANCERCENTRUM STOCKHOLM GOTLAND

SOPHIAHEMMET HÖGSKOLA SJUKHUS

Take home message

Börja samtalet med:

Vad har man berättat för dig?

Avsluta samtalet med:

Vad tar du med dig från vårt samtal?

Tack för att ni lyssnade!

Region Gotland | Region Stockholm | REGIONALT CANCERCENTRUM STOCKHOLM GOTLAND

bodil.westman@regionstockholm.se

SOPHIAHEMMET HÖGSKOLA SJUKHUS